

Mál nr. 324/2018**M og
váttryggingafélagið V vegna slysáttryggingar eiganda og ökumanns****Ágreiningur um bótaskyldu úr slysáttryggingu vegna ölvunar ökumanns A****Gögn.**

Málskot dags. 23.10.2018 ásamt fylgiskjölum 1-40
Bréf V dags. 27.11.2018

Málsatvik.

Um klukkan 16:40 hinn 25. september 2017, þegar M var rétt vestan við Vopnafjarðarafleggjarann á leið sinni frá Blönduósi til Egilsstaða valt A með þeim afleiðingum að M slasaðist töluvert. Engin vitni urðu að slysinu sjálfu en mögulegt er að M hafi sofnað undir stýri með þeim afleiðingum að bifreiðin hafi hafnað utan vegar og oltið. Að sögn M man hann ekki eftir slysinu sjálfu og man ekki eftir sér fyrir en á sjúkrahúsi tveimur eða þremur dögum síðar. Í skýrslu lögreglu um slysið segir að komið hafi verið að M meðvitundarlausum á jörðinni en að lífsmörk hafi þó verið eðlileg. Mikill áfengisþefur hafi verið af M og áfengisílát í kringum bifreiðina. Í blóðprufu sem tekin var um tveimur tímum eftir slysið mældist áfengi í blóði M 0,58 prómill. Við skoðun lögreglu á bifreiðinni, sem var mikið skemmd og óökufær í kjölfar slyssins kom í ljós að M var ekki í bílbelti þegar slysið varð. Í framburðarskýrslu M hjá lögreglu kemur fram að hann hafi neytt áfengis kvöldið fyrir slysið en drykkju hafi lokið áður en hann fór að sofa það kvöld og hann hafi ekki fundið fyrir áfengisáhrifum við aksturinn. Hann hafi farið í vínbúð nokkrum dögum áður og því hafi áfengisílát verið í bílnum við slysið.

M hefur krafist bóta fyrir líkamstjón úr slysáttryggingu ökumanns og eiganda A hjá V og vísar til þess að V beri sönnunarbyrði um að M hafi sýnt af sér stórkostlegt gáleysi við aksturinn. Einnig vísar M til þess að áfengisáhrif sem mælst hafi í blóði hafi verið minniháttar og ekki til þess fallin að hafa áhrif á aksturshæfni hans.

V hefur hafnað bótaskyldu með vísan til þess að M hafi sýnt af sér stórkostlegt og vítavert gáleysi með því að vera undir áhrifum áfengis, illa sofinn við aksturinn og ekki í bílbelti.

Álit:

Samkvæmt 1. mgr. 45. gr. umferðarlaga nr. 50/1987 má enginn stjórna eða reyna að stjórna vélknúnu ökutæki, ef hann er undir áhrifum áfengis. Þá segir í 2. mgr. sömu lagagreinar að ökumaður telji ekki geta stjórnað ökutæki örugglega, ef vínandamagn í blóði hans nemur 0,50 prómill en er minna en 1,20 prómill. Áfengismagn í blóði M mældist 0,58 prómill þegar um tvær klukkustundir voru liðnar frá slysinu. Af því má ljóst vera að hann var undir áhrifum áfengis þegar hann missti stjórn á A með þeim afleiðingum að hún valt. Með vísan til framangreindra lagaákvæða gat M ekki stjórnað bifreiðinni örugglega og mátti ekki stjórna henni eða reyna að stjórna henni. Því fær ekki breytt jafnvel þótt M telji sig ekki hafa fundið til áfengisáhrifa við aksturinn. Sýndi hann því af sér stórkostlegt gáleysi.

Ef váttryggður hefur valdið því af stórkostlegu gáleysi að váttryggingaratburður varð eða afleiðingar hans urðu meiri en ella hefðu orðið má lækka eða fella niður ábyrgð félagsins og við úrlausn þess skal litið til sakar váttryggðs, hvornig váttryggingaratburð bar að, hvort váttryggður var undir áhrifum áfengis eða fíkniefna sem hann hafði sjálfviljugur neytt og atvika að öðru leyti, sbr. 1. mgr. 90 gr. laga nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga. Með vísan til háttsemi M þykir rétt að ábyrgð V skerðist um helming.

Eins og hér stendur á, og með hliðsjón af ástandi bifreiðarinnar eftir slysið, verður ekki séð að vanræksla M á því að vera með bílbelti hafi orðið til þess að afleiðingar slyssins urðu meiri en ella og verður því bótaréttur hans ekki skertur frekar vegna þess.

Þá kemur fram í sjúkraskýrslu að M hafi verið þreyttur og lítið sofinn þegar slysið varð. Þó tildrög slyssins séu ekki ljós og ekki víst hvort M hafi sofnað undir stýri er rétt að benda á að samkvæmt 2. mgr. 44. gr. umferðarlaga má enginn stjórna eða reyna að stjórna ökutæki sé hann vegna svefnleysis svo á sig kominn að hann sé ekki fær um að stjórna ökutækinu örugglega. Með hliðsjón af takmörkuðum gögnum um þetta atriði verður bótaréttur M þó ekki skertur frekar vegna þess.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum að helmingi fyrir líkamstjón sitt úr slysaftryggingu ökumanns og eiganda A hjá V.

Reykjavík, 20. desember 2018

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.